

Kapitel 11. Beskyttelse af plante- og dyrearter

11.1. Bekendtgørelsen om fredning af visse dyre- og plantearter

11.2. Forholdet til lov om jagt- og vildtforvaltning

11.3. Handel m.v. med truede arter

11.4. Udsætning af fremmede dyr

11.4.1. Tilladelsesordningen efter naturbeskyttelseslovens § 31

11.4.2. Ansøgning om tilladelse

11.4.3. Forholdet til Jagtloven

11.4.4. Særligt vedrørende udsætning af fisk og lignende

11.5. Rørskær

11.1. Bekendtgørelsen om fredning af visse dyre- og plantearter

Den hidtidige bekendtgørelse opretholdes indtil videre

Efter § 30, stk. 1, er der som hidtil hjemmel til at frede dyre- og plantearter. I medfør af de hidtil gældende regler i naturfredningsloven er der allerede gennemført en bekendtgørelse om fredning af visse arter af krybdyr, padder, hvirvelløse dyr, planter m.m. (Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 67 af 4, februar 1991). Denne bekendtgørelse har fortsat gyldighed efter naturbeskyttelseslovens ikrafttræden.

11.2. Forholdet til lov om jagt- og vildtforvaltning

Lovens § 30, stk. 1, er affattet således, at der kan fastsættes regler med henblik på at beskytte eller regulere udnyttelsen af vilde dyre- og plantearter, og at disse regler kan omfatte både arter, der stammer fra Danmark og udlandet.

Den hidtidige arbejdsdeling i forhold til lov om jagt- og vildtforvaltning bibeholdes

Der er ikke som tidligere i naturfredningsloven gjort undtagelse vedrørende pattedyr og fugle. Loven tilsigter imidlertid ikke at ændre den hidtidige arbejdsdeling i forhold til jagt- og vildtforvaltningsloven. Bestemmelsen giver dog mulighed for at fastsætte regler, der vedrører udenlandske individer af arter af pattedyr og fugle, der også forekommer i Danmark. Der vil senere blive udsendt en bekendtgørelse herom.

11.3. Handel m.v. med truede arter

Bestemmelsen i lovens § 30, stk. 1, viderefører de gældende regler om beskyttelse af truede arter.

Bestemmelsen giver hjemmel til at udstede regler om forbud mod eller kontrol med transport, opbevaring, udstilling, reklamering, salg, køb, ind- og udførsel, transit, og konservering med henblik på at beskytte eller regulere udnyttelsen af vilde dyre- og plantearter.

De hidtidige bekendtgørelser opretholdes indtil videre

I medfør af den hidtidige tilsvarende bestemmelse er udstedt Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 23 af 25.

januar 1984 om anvendelse af konventionen om international handel med udryddelsestruede vilde dyr og planter (Washingtonkonventionen) og Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 16 af 13. januar 1984 om erhvervsmæssig konservering af visse truede dyrearter m.v. Disse bekendtgørelser opretholdes efter lovens ikrafttræden. De agtes dog senere afløst af nye bekendtgørelser, når der foreligger en ny EF-forordning om besiddelse og handel med vilde dyr og planter.

Opmærksomheden henledes på, at der også i anden lovgivning kan findes regler, som ud fra andre formål regulerer ind- og udførsel af dyr og planter. Som eksempel herpå kan nævnes Landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 61 af 2. februar 1988 om lov om udførsel og indførsel af levende dyr m.v. Bestemmelsen i naturbeskyttelseslovens § 30 tilsigter ikke at gribe ind i eller fortrænge sådanne regler, som naturligvis fortsat skal overholdes, uanset de regler, som måtte blive fastsat i medfør af naturbeskyttelsesloven.

11.4. Udsætning af fremmede dyr

11.4. I. Tilladelsesordningen efter naturbeskyttelseslovens § 31

»Dyr der ikke findes naturligt vildtlevende i Danmark«

Lovens § 31, stk. 1, fastsætter, at dyr, der ikke findes naturligt vildtlevende i Danmark, ikke må udsættes i naturen uden miljøministerens tilladelse. Dette gælder både for landjorden, søterritoriet og fiskeriterritoriet.

Bestemmelsen gør det muligt at hindre udsætning af ikke naturligt hjemmehørende arter, der vil kunne have negative økologiske effekter på naturligt hjemmehørende arter og deres levesteder.

Bestemmelsen gælder både for højere- og laverestående dyr (invertebrater).

» Udsætning«

Ved udsætning forstås enhver tilsigtet overførsel til naturen af dyr uden brug af effektive indeslutningsforanstaltninger, der anvendes for at begrænse dyrets kontakt med naturen.

»Dyr der ikke findes naturligt vildtlevende i Danmark«

Der kan ikke gives en kortfattet og enkelt definition af begrebet »ikke naturligt vildtlevende dyr«. På den ene side er det klart, at udsætning af dyr i naturen, der ikke på nuværende tidspunkt findes vildtlevende i Danmark, vil være omfattet af bestemmelsen. På den anden side er det vanskeligt at foretage en præcis afgrænsning blandt de arter, der er kommet til landet tidligere.

Bestemmelsen gælder imidlertid ikke for arter, der på lovens ikrafttrædelsestidspunkt har eksisteret så længe og så udbredt, at de nu må siges at udgøre en integreret del af den danske natur. Det er således allerede af den grund ikke hensigten at regulere udsætning af f.eks. fasaner og dådyr.

Baggrunden for bestemmelsen

Bestemmelsen skal bl.a. ses på baggrund af de meget strenge regler, der efter lov om miljø og genteknologi og EF- direktivet om udsætning af genetisk modificerede organismer, gælder for udsætning af gensplejsede organismer i naturen.

Bestemmelsen skal ligeledes ses som et led i opfyldelsen af de internationale forpligtelser, bl.a. i den europæiske naturbeskyttelseskonvention (Bernkonventionen), konventionen om beskyttelse af migrerende arter af vilde dyr (Bonnkonventionen) og EF's naturbeskyttelsesdirektiv (Habitatdirektivet). De ovennævnte EF-direktiver og konventioner pålægger landene at føre streng kontrol med indførelsen af ikke naturligt hjemmehørende arter.

Bestemmelsen skal yderligere ses i sammenhæng med bestemmelserne i biodiversitetskonventionen om behovet for at regulere introduktion af ikke hjemmehørende arter.

Bestemmelsens administration

Da det ofte vil være forbundet med usikkerhed at vurdere den økologiske risiko ved en udsætning må det påregnes, at der generelt vil blive udvist betydelig tilbageholdenhed med hensyn til at tillade udsætning af ikke naturligt hjemmehørende arter.

Der skal være en særlig begrundelse for at tillade udsætning, normalt i form af en almen samfundsmæssig interesse, samtidig med at det skal være godtgjort, at der ikke findes tilfredsstillende alternativer.

11.4.2. Ansøgning om tilladelse

Ansøgning om tilladelse til udsætning indsendes til Skov- og Naturstyrelsen med en beskrivelse af udsætningens formål, hvor og hvordan udsætningen tænkes foretaget, samt en taksonomisk og økologisk analyse, der belyser bl.a.:

- hvilken art (eventuelt underart, race m.v.), der er tale om,
- hvorledes arten optræder i dens oprindelige miljø,
- eventuelle erfaringer fra udsætning af arten i andre lande,
- eventuel konkurrence med hjemmehørende arter eller underarter,
- om arten forventes at kunne hybridisere (krydse) med nærtstående arter,
- om arten forventes at kunne spredes fra udsætningsområdet,
- risiko for sygdomsspredning og
- mulige ændringer af udsætningsstedet eller andre områder.

Bevisbyrden for, at der ikke vil kunne ske uheldige påvirkninger af miljøet, påhviler ansøgeren.

11.4.3. Forholdet til jagtloven

For pattedyr og fugle skal der efter jagtlovens § 43, jfr. § 19, stk. 1, nr. 9 1 Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 553 af 22. Juni 1992 også søges om tilladelse hos Skov- og Naturstyrelsen til udsætning af arter, der ikke tilhører landets naturlige fauna. Denne bestemmelse omfatter også udsætning af pattedyr og fugle, der tilhører landets naturlige fauna på steder, hvor den pågældende art ikke er naturligt forekommende.

11.4.4. Særligt vedrørende udsætning af fisk og lignende

Bestemmelsen i naturbeskyttelseslovens § 31 må sammenholdes med reglerne om udsætning af fisk og lignende i ferskvandsfiskeriloven (lov nr. 330 af 14. maj 1992).

Forholdet til ferskvandsfiskeriloven

Udsætning af hjemmehørende arter af fisk og lignende reguleres af ferskvandsfiskeriloven, såfremt den finder sted i et vandområde omfattet af ferskvandsfiskerilovens bestemmelser. Det forudsættes, at der ved administrationen heraf også sker en varetagelse af de hensyn, der ligger bag reglerne i naturbeskyttelsesloven. I de tilfælde, hvor en udsætning kræver tilladelse efter ferskvandsfiskeriloven, finder naturbeskyttelsesloven som udgangspunkt ikke anvendelse.

Det følger af bemærkningerne til forslaget til ferskvandsfiskeriloven, at Miljøministeriet og Fiskeriministeriet i samarbejde vil udarbejde en fortegnelse over hjemmehørende arter af fisk og lignende, der ikke er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 31. I forbindelse med listen vil der kunne aftales begrænsninger for udsætning af arter, der kun er hjemmehørende i geografisk begrænsede områder i Danmark.

Forholdet til naturbeskyttelseslovens § 3

Udsætninger, der forudsætter eller indebærer fysiske indgreb i et vandområde, der er omfattet af de generelle beskyttelsesregler i naturbeskyttelseslovens § 3, vil kræve tilladelse efter denne bestemmelse. I tilfælde, hvor der ikke foretages fysiske indgreb, gælder det samme for udsætning af fisk og lignende i ferskvandområder, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men ikke af ferskvandsfiskerilovgivningen.

11.5. Rørskær

I lovens § 32 er det fastsat, at rørskær i perioden 1. marts til 31. oktober kun må ske med tilladelse fra miljøministeren. Ministerens beføjelse er delegeret til Skov- og Naturstyrelsen. Denne bestemmelse, der også gælder for søterritoriet, svarer til den hidtidige bestemmelse herom i naturfredningsloven. Bestemmelsen forudsættes administreret som hidtil. Miljøministeriet har udgivet en folder om bestemmelsen.